

det mig, at der bør tages særlige Hensyn til denne By.

Jeg skal til Slutning kun igen udtale Haabet om, at Boligkommissionen virkelig maa blive færdig med sit Arbejde saa betids, at Rigsdagen kan faa Sagen til Behandling i December Maaned, og at det Resultat, der fremkommer fra Rigsdagens Side, maa blive et saadant, at det ikke gaar den almindelige Befolkning berettigede Interesser for nær. Er der nogen Sag, som Befolkningen er spændt paa at se Resultatet af, saa er det netop Huslejespørgsmaalet. Denne Sag er Befolkningen overmaade aarvaagen overfor, og jeg føler mig forvisset om, at de Faktorer, der faar med Forberedelsen af Huslejeloven at gøre, er sig bevidst, at Befolkningen lurer spændt paa, hvad der kommer ud af Overvejelserne. Jeg venter derfor, at Resultatet af disse Overvejelser maa svare hertil. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig Fremme uden Udvalg.

J. Chr. Møller: Da der har været Enighed fra alle Sider om at fremme Forlængelsen af disse Love, skal jeg fatte mig forholdsvis kort. Hvad angaar den nye Bestemmelse, der er kommet ind i Huslejeloven om, at hvor der kan nedsettes Huslejenævn, kan ogsaa Pensionatsnævn nedsettes, vil jeg sige, at jeg tror ikke, denne Bestemmelse vil faa nogen stor Betydning, i alt Fald ikke i Provinsbyerne. Jeg tror ikke, det vil være let at finde sagkyndige Personer, hvor det drejer sig om fuld Kost. Pensionatejerne vil være ensidige i deres Skøn, og Pensionærene vil være lige saa ensidige i deres Skøn. Men selv om disse Nævn ikke vil faa saa stor Betydning, som man maaske tænker sig, vil de muligvis kunne virke forebyggende, blot ved at de er nedsatte. For øvrigt er det efterhaanden ude i Provinserne blevet noget vanskeligt at faa Folk til de forskellige Nævn. De er meget kedede af at blive Medlemmer af Nævnene, og vi ser derfor ogsaa, at saa snart en bliver udnævnt til Medlem af et Nævn, finder han straks Grunde eller Paaskud til at bede sig fritaget for Hvervet. Saaledes vil det sikkert ogsaa blive for Pensionatsnævnenes Vedkommende.

Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger vedrørende § 5, der angaar Statstilskud til kommunale Arbejder. Der er her sket nogle Forandringer. Den tidligere Lov gjaldt for det første dels Boligbyggeri, dels andet kommunalt Arbejde. Nu er Bestemmelsen forandret til kun at skulle

gælde Boligbyggeri, hvad jeg anser for en stor Fordel, fordi vi i højeste Grad trænger til Boliger, og fordi der derigennem efter min Mening vil blive skaffet Adgang til nogle flere af disse, end Tilskuddet til almindelige kommunale Arbejder vilde skaffe. Der er ogsaa sket den Forandring, at Tilskud, hvis Maksimum tidligere var 15 pCt., i visse Tilfælde kan naa 20 pCt, og at Tilskud paa 10 pCt. kan forhøjes til 15 pCt., Men Betingelsen for, at et saadant Statstilskud kan udbetales, er stadig den, at Kommunen giver et lige saa stort Tilskud. Nu mener jeg ikke, at Tilskuddet er for stort, naar der tages Hensyn til den høje Arbejds-løn og de høje Priser paa Materialer, men der er en lille kedelig Omstændighed derved, at Købstadkommunerne, og da vistnok især de store Købstadkommuner, savner Kapital; de har ikke mere, end hvad de nødvendigvis skal bruge til den daglige Administration. Derfor er jeg bange for, at denne Lov ikke vil faa den Betydning, som den ellers vilde kunne faa, og jeg vil gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om der ikke var en Mulighed for, at Staten kunde laane Kommunerne den Del, de skal udbetale til saadanne Byggeforetagender, naturligvis imod, at Beløbet forrentes og eventuelt amortiseres i en kortere Aarrække. Hvis Ministeren kunde imødekomme Kommunerne paa dette Punkt, vilde Loven sikkert kunne opfylde sit Formaal: at faa Byggeriet i Gang og samtidig afværge den Arbejdsløshed, der sikkert nok vil komme længere hen paa Aaret. Jeg vil meget henstille til den højtærede Indenrigsminister, at der, hvis det er muligt, træffes en Ordning, hvorefter Kommunerne kan blive sat i Stand til at benytte Loven, som jeg anser for ganske udmærket og for paakrævet.

Med Hensyn til Kontrollen maa jeg sige, at saaledes som Forholdene har udviklet sig i den senere Tid, er det i Virkeligheden praktisk talt umuligt at bygge. Ingen, kan jeg næsten sige, med Undtagelse af de byggede har haft særlig Interesse af at faa Byggearbejdet udført billigere. Mestrene har ikke villet, og vistnok heller ikke kunnet, give faste Tilbud, idet de har været udsatte for mange, om jeg saa maa sige, ulovlige Strejker — det er i alt Fald min Erfaring fra den By, hvor jeg kommer fra —, smaa Strejker, som har medført, at Arbejdet er blevet sinket i en ganske uhyggelig Grad, Arbejderne er gaaet til og fra Arbejdet og har derved gjort det umuligt at faa Bygningerne færdige i en nogenlunde rimelig Tid. I mange Tilfælde har man regnet med at kunne faa en Ejendom opført til en bestemt